Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Služba za kulturno dediščino
Območna enota Nova Gorica

Občina Bovec | Videl:
Prejeto: 28-10-2026 | D.mesto
ŠIFRA ZADEVE | Pril. | Vrednote
4302-9/2026 - | 17

Številka: 35106-0837-6/2026
Datum: 28.10.2026

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Nova Gorica, Delpinova 16, 5000 Nova Gorica, izdaja na podlagi izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg, 78/23 – ZUNPEOVE in 131/23 - ZORZFS; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo Občine Bovec, Trg golobarskih žrtev 8, 5230 Bovec, v zadevi izdaje kulturnovarstvenega soglasja naslednje

KULTURNOVARSTVENO SOGLASJE

1. Investitorju Občini Bovec, Trg golobarskih žrtev 8, 5230 Bovec (v nadaljevanju: investitor) se izdaja kulturnovarstveno soglasje za izvedbo zaščitnih ukrepov nad lokalno cesto LC 018041 Trdnjava Kluže- Bavšica (od km 0+245 do km 0+835), ki predstavlja poseg v registrirano nepremično dediščino Julijske Alpe - Triglavski narodni park (EID: 1-07593), po projektni dokumentaciji: PZI, št. 049/2026, avgust 2026, projektant GeoTrias d.o.o.

Poseg se dovoli v obsegu in na način, kot je določen v navedeni projektni dokumentaciji.

2. Pri izvedbi del mora investitor upoštevati usmeritve iz mnenja upravljavca Javnega zavoda Triglavskega narodnega parka št. 3510-125/2026-7 iz dne 22.10.2026. Nosilni stebri podajno lovilnih ograj naj bodo mat izvedbe. V primeru vidno izpostavljenih delov se vzdolž žičnatih panelov predlaga zasaditev avtohtonih popenjavk oziroma ovijalk.

3. Če na območju ali predmetu posega obstaja ali se najde arheološka ostalina, mora investitor od Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev dediščine.

4. Kulturnovarstveno soglasje preneha veljati po poteku dveh let od njegove pravnomočnosti.

5. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

Prvi odstavek 28. člena ZVKD-1 določa, da je kulturnovarstveno soglasje treba pridobiti za poseg v spomenik, za poseg v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za poseg v registrirano nepremično dediščino, če to določa prostorski akt. Po 29. členu ZVKD-1 je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja pridobiti kulturnovarstvene pogoje ZVKDS.

ZVKDS, Območna enota Nova Gorica, je dne 25.9.2026 prejel zahtevo investitorja za pridobitev

kulturnovarstvenih pogojev za izvedbo zaščitnih ukrepov nad lokalno cesto LC 018041 Trdnjava Kluže- Bavšica (od km 0+245 do km 0+835), ki predstavlja poseg v registrirano nepremično dediščino Julijske Alpe - Triglavski narodni park (EID: 1-07593). Investitor je zahtevi priložil projektno dokumentacijo, navedeno v 1. točki izreka.

Pri preizkusu zahteve je bilo ugotovljeno, da projektna dokumentacija ni popolna, saj ni vsebovala vloge za izdajo kulturnovarstvenega soglasja. Investitor je dne 29.9.2026 svojo zahtevo ustrezno dopolnil.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v registrirano nepremično dediščino se določijo v skladu z določbami prostorskega akta in na podlagi Zakona o Triglavskem narodnem parku. V skladu z Občinskim prostorskim načrtom občine Bovec, Uradni list RS, št. 119/2008 in Odlok o spremembah in dopolnitvah Občinskega prostorskega načrta OPN Bovec, Ur. list RS št. 43, 2014 (v nadaljevanju: OPN Bovec), velja za poseg v območje registrirane nepremične dediščine Julijske Alpe – Triglavski narodni park, EID: 1-07593, varstveni režim iz 19. čl. Sedmi odstavek tega člena določa celostno ohranjanje kulturne dediščine, ohranjanje narave, varstvo okolja in naravne dobrine in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Dopustna gradnja ne sme ogrožati varstvenih območij naravnih in kulturnih vrednot, vodnih virov in podtalnice. V kolikor se pojavi varstveni režim, je pri gradnji potrebno pridobiti predhodne projektne pogoje in soglasje pristojne službe.

Nadalje to območje ureja ZTNP-1. 1. odstavek 13. člena, tretja in osemnajsta točka ZTNP-1 določa splošni varstveni režim v narodnem parku, po katerem je na območju narodnega parka prepovedano izvajati posege in dejavnosti, ki bi lahko spremenili za narodni park značilne krajinske gradnike ter značilne krajinske ali poselitvene vzorce. 1. odstavek 30 čl. ZTNP-1 pa pravi, da se za izvajanje posegov v prostor in gradnjo objektov v narodnem parku pridobivajo naravovarstveni pogoji in naravovarstvena soglasja po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in kulturnovarstveni pogoji in kulturnovarstvena soglasja po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, razen če ta zakon ne določa drugače.

V skladu s 30. členom ZTNP-1 v postopkih izdajanja kulturnovarstvenih pogojev in soglasij za posege na območju Triglavskega narodnega parka sodeluje upravljavec narodnega parka z mnenjem. ZVKDS je dne 23.10.2026 prejel od upravljavca Javnega zavoda Triglavskega narodnega parka (v nadaljevanju: JZTNP) mnenje št. 3510-125/2026-7. V mnenju JZTNP določa, da naj se pri podrobnejšem načrtovanju in izvedbi upoštevajo naslednja izhodišča in usmeritve:

1. *Usmeritve za načrtovanje:*

- predlagani zaščitni oziroma varovalni ukrepi na vkopni brežini obravnavanega odseka lokalne ceste so načrtovani zaradi prisotnosti dinamike podornih erozijskih procesov (strm in spreminjajoč naklon, geomorfološke značilnosti pobočja Kolača, smeri padnic, skalovitost na površju, zastali skalni bloki in pobočni grušč, površinski pokrov) in zmanjšanja ogroženosti infrastrukture (lokalna cesta) in objektov na območju Zabrajde (Bavšica 1, Bavšica 3 in Bavšica 4) ter življenj (mimovozeči uporabniki ceste);

- vrsta in obseg potrebnih varovalnih ureditev naj bosta prilagojena naravnim danostim in omejitvam območja (mikroreliefna izoblikovanost, naklon, stabilnost in geomehanske razmere (pobočni grušč oziroma nesprijeta morena), razmere odvodnjavanja in površinski pokrov) na eni ter ogroženosti ceste in objektov zaradi pobočnih erozijskih procesov (upoštevajoč modelne izračune odbojev in kotaljenja skal) na drugi strani: - lovilno-podajne ograje se postavi v petih linijah, katerih trase sledijo plastnicam oziroma enakomernemu odmiku od roba lokalne ceste;

- trase linij lovilno-podajnih ograj se načrtuje tako, da se zagotavlja njihovo višinsko

prekrivanje (gledano pravokotno na plastnice), z zamikom pa omogoči prehod živalim; - upoštevajoč izoblikovanost površja je potrebno »zapreti« tudi morebitne vrzeli med spodnjo nosilno vrujo žičnatih panelov (polj) in tlemi, tako da se prepreči morebitni zdrs ali kotaljenje skal pod lovilno-podajno ograjo; - lovilno-podajne ograje naj bodo umeščene v vznožni pas pobočja nad cesto, ki je – razen na meliščnem delu (med km 0+400 in 0+550) – tudi bolj poraščen z gozdno drevnino, tako da bodo tehnične ureditve čim manj vidno izpostavljene, zaradi zveznosti vegetacije pa bo mogoč tudi hitrejši razvoj zarasti na zaradi izvedbe zaščitnih posegov poškodovanih delih; - pri podrobnejšemu umeščanju linij lovilno podajnih sistemov, temeljenju nosilnih stebrov in sidranju zalednih vrvi/jeklenic se je treba izogibati posegom v višjo vitalno drevnino, ki pomembno prispeva tako k stabilnosti, pokrovnosti in hrapavosti površja (protierozijska varovalna funkcija lesne vegetacije) kot tudi k ohranitvi zelene cezure; - nosilni stebri podajno lovilnih ograj naj bodo mat izvedbe; - v primeru vidno izpostavljenih polj in nosilnih stebrov podajno lovilnih sistemov se vzdolž žičnatih panelov (polj) predlaga posamično zasaditev avtohtonih popenjavk oziroma ovijalk (npr. navadni bršljan, planinski srobot), tako da bo vzpostavljena členitev in zelena cezura pravilnih rastrskih linij.

2. Usmeritve za izvajanje del:

- gradbena mehanizacija naj bo prilagojena razmeram in v brezhibnem stanju; - zaradi izvedbe del (npr. dostopne poti do stojnih mest oziroma sidrišč, umeščanje linij podajno-lovilnih ograj s stojnimi mesti nosilcev in sidrišči zalednih jeklenic ...), se ne sme kakorkoli poslabšati stabilnostnih razmer na strmem pobočju (npr. z nepotrebnim odstranjevanjem drevnine, razgaljanjem površja ali s preusmerjanjem odvodnje zalednih vod); - uporaba eksplozivnih sredstev oziroma miniranje nista dopustni. Kakršnokoli odrivanje materiala (npr. izkop zemljine, pobočni gruščˇ, odžagani deli dreves) navzdol po pobočju ni dovoljeno; - izvajati je treba vse zaščitne ukrepe, da ne bo prišlo do emisije prekomernega hrupa, prašnih delcev, plinov ali onesnaževanja tal, podtalja ali voda z gorivi, mazivi ali drugimi onesnažili; - časovno naj se izvedba varovalnih ureditev prilagodi življenjskemu ciklusu prostoživečih živalskih vrst, prisotnih na obravnavanem območju, tako da bo najmanj moteča; - dela naj se izvede v ustreznih vremensko stabilnih razmerah (površje ne sme biti namočeno); - trasa načrtovane linijske postavite lovilno-podajnih ograj je dostopna z lokalne ceste (oddaljenost linij od sredinske osi ceste je 10.00 – 12.50 m), transport do mikrolokacij posameznih stojnih mest oziroma nosilcev lovilno podajnih sistemov se bo predvidoma izvedel z avtodvigalom, tako da se čim manj posega v vkopne brežine ter preoblikuje zatečeno izoblikovanost površja in/ali odstranjuje drevnino v strmem pobočju; - začasne deponije, parkiranje vozil in strojev naj se načrtuje na obstoječih utrjenih površinah ob lokalni cesti. Na teh površinah se lahko skladišči tudi za izvedbo zaščitnih ukrepov potreben material; - vse zaradi dostopov in izvedbe del poškodovane površine je treba takoj po zaključku postavitve lovilno-podajnih ograj sanirati in zatraviti (uporaba semenske mešanice lokalno prisotnih vrst trav in zeli ter dodatno zastrtje teh zemljišč z zelenim mulčem ali s senenim drobirjem z okoliških travniških površin) ter povrniti v prejšnje stanje in rabo; - odpadni gradbeni material je treba skladno s pravilnikoma o ravnanju z odpadki in o odlaganju odpadkov odpeljati na urejeno deponijo zunaj narodnega parka; - pred pričetkom del naj se zaradi spremljanja stanja zavarovanega območja pravočasno obvesti Zavod RS za varstvo narave – Območna enota Nova Gorica in/ali Javni zavod Triglavski narodni park.

3. Usmeritve za vzdrževanje:

- upravljavec ceste naj zagotovi redno (periodično) spremljanje stanja sistema varovalnih ureditev; - upravljavec ceste mora zagotoviti vzdrževanje, tako da se ohranja zaščitna funkcija ureditev. Po potrebi naj se izvaja vzdrževalno čiščenje pobočja in občasno praznjenje podornega materiala in pobočnega grušča, ujetega za podajno lovilnimi sistemi; - upravljavec ceste naj ob nastanku izjemnih dogodkov (npr. obsežne pomladanske snežne padavine in

proženje snežnih plazov, intenzivna padavinska obdobja, neurja, vetrolomi; podori, hribinski plazovi ...) opravi preventivne oglede in ustrezno ukrepa.

ZVKDS je na podlagi navedene zahteve investitorja ugotovil, da je poseg skladen z varstvenim režimom. Načrtovani posegi se izvajajo z upoštevanjem varovanih sestavin kulturne dediščine na način, da se z načrtovanimi in opravljenimi deli ne bo zmanjševala prostorska kvaliteta in funkcionalna integriteta območja narodnega parka t.j. vizualna izpostavljenost in pojavnost samih elementov zaščitnih ukrepov.

Ker je poseg investitorja sprejemljiv in kulturnovarstveni pogoji niso potrebni, je ZVKDS v skladu z desetim odstavkom 29. člena ZVKD-1 njegovo zahtevo za izdajo kulturnovarstvenih pogojev štel kot zahtevo za izdajo kulturnovarstvenega soglasja, ter na njeni podlagi izdal v izreku navedeno kulturnovarstveno soglasje. S tem kulturnovarstvenim soglasjem se poseg investitorja dovoli v obsegu in na način, kot je določen v priloženi projektni dokumentaciji.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1).

V skladu z drugim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveno soglasje preneha veljati po poteku dveh let od njegove pravnomočnosti, razen če se poseg, zaradi katerega je bilo soglasje izdano, začne izvajati v tem roku.

Stroški postopka:

Prvi odstavek 113. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 36/20 - ZZUSUDJZ, 61/20 - ZZUSUDJZ-A, 175/20 - ZIUOPDVE, 203/20 - ZIUPOPDVE, 3/22 - ZDeb, 85/25) določa, da gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka, v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. Ker se ta odločba izdaja na zahtevo investitorja, je ZVKDS odločil, da investitor sam krije svoje stroške postopka, stroški organa pa bremenijo ZVKDS.

Ta odločba je takse prosta (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš, 189/20 – ZFRO in 44/25; v nadaljevanju: ZUT).

PRAVNI POUK:

Zoper to odločbo je v 21 dneh od dneva vročitve dovoljena pritožba, o kateri bo odločalo Ministrstvo za kulturo. Pritožba se pošlje po pošti ali neposredno ali ustno na zapisnik na Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Nova Gorica ali po elektronski poti v elektronski predal tajnistvo.ng@zvkds.si. Šteje se, da je pritožba vložena pravočasno, če je bila na poštni naslov ZVKDS poslana zadnji dan roka s priporočeno poštno pošiljko ali je bila tega

dne sprejeta na pošti, kar je razvidno iz oznake na poštni pošiljki. Pritožba je takse prosta (22. točka 28. člena ZUT).

Postopek vodil:
Peter Jermol, u.d.i.a.

ZAVOD ZA VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE SLOVENIJE - ZVKDS
Št. dok.: 35106-0837/2026-6
Podpisnik: PETER JERMOL
Izdajatelj: Republika Slovenija, SIGEN-CA G2
Št. potrdila: 00A8AEA0FC000000000572B1F94 Veljavnost: 19.01.2029
Datum in ura: 28.10.2026 09:31 Dokument je elektronsko podpisan.

Odločil:
Žiga Žgur, mag. inž. arh..
po pooblastilu

ZAVOD ZA VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE SLOVENIJE - ZVKDS
Št. dok.: 35106-0837/2026 - 6
Podpisnik: ŽIGA ŽGUR
Izdajatelj: Republika Slovenija, SIGEN-CA G2
Št. potrdila: 009BA7E8D900000000572BAJB5 Veljavnost: 03.06.2029
Datum in ura: 28.10.2026 15:44 Dokument je elektronsko podpisan.

Vročiti:
- Investitorju: Občina Bovec, Trg golobarskih žrtev 8, 5230 Bovec